

DE TAAALKANJERS SPELLING

DE TAALKANJERS SPELLING

Leerjaar 5 – E-deel
Spellingboek

Ontwerp omslag: Studio ZWAM
Ontwerp binnenwerk: Bananas
Opmaak binnenwerk: PPMP Prepress
Tekeningen: 3Link, Jan Werkt - www.janwerkt.be, Jan Heylen, Mario Boon
Illustratieverantwoording: © _panya_ - Fotolia.com, © Adam Ján Figel' - Fotolia.com, © Alexey - Fotolia.com, © Balint Radu - Fotolia.com, © BillionPhotos.com - Fotolia.com, © cevahir87 - Fotolia.com, © Danny - Fotolia.com, © denio109 - Fotolia.com, © Dmitri Stalnuhhin - Fotolia.com, © dule964 - Fotolia.com, © fotomaster - Fotolia.com, © greenoline - Fotolia.com, © Gresei - Fotolia.com, © Hayati Kayhan - Fotolia.com, © interpas - Fotolia.com, © ivanko80 - Fotolia.com, © kenmind - Fotolia.com, © Luis Louro - Fotolia.com, © mehmetbuma - Fotolia.com, © MIGUEL GARCIA SAAVED - Fotolia.com, © Mike - Fotolia.com, © nadisja - Fotolia.com, © nattan726 - Fotolia.com, © nerthuz - Fotolia.com, © niroworld - Fotolia.com, © Oleksandr Moroz - Fotolia.com, © osr72 - Fotolia.com, © Peter - Fotolia.com, © phive2015 - Fotolia.com, © PhotoBank - Fotolia.com, © pixelrobot - Fotolia.com, © seanlockephotography - Fotolia.com, © sirius_star - Fotolia.com, © vvoe - Fotolia.com, © игорь перекрестод - Fotolia.com

NUR 191

© Plantyn nv, België

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgeverij Plantyn heeft alle redelijke inspanningen geleverd om de houders van intellectuele rechten op het materiaal dat in dit leermiddel wordt gebruikt, te identificeren, te contacteren en te honoreren. Mocht u ondanks de zorg die daaraan is besteed, van oordeel zijn toch rechten op dit materiaal te kunnen laten gelden, dan kunt u contact opnemen met uitgeverij Plantyn.

Thema 9

Pats poetsploeg

Dit kan ik al!

- Ik kan woorden met een bijzondere uitspraak juist schrijven: wrak, erwt ...

Deze les gaat over ...

1 Moppentappers

- Lees de moppen.
- Bij sommige woorden staan de letters in omgekeerde volgorde.
- Schrijf die woorden goed op.

Sander maakt zijn **t j i b t n o ontbijt** _____ klaar.

Hij legt twee eieren in kokend water.

Het ene ei zegt tegen het andere: 'Hé, dat wordt hier verschrikkelijk warm!'

'Geduld!', zegt het andere ei. 'In het begin doet het wat pijn, maar je zult

k j i l l e d d i m n o onmiddellijk _____ wel wat harder worden!'

Marie zit te wenen bij de beek. De **w u o r f f u j j u f f r o u w** _____

vraagt: 'Wat is er?'

'Mieke heeft mijn boterham **s d n i g g i n d s** _____ in de beek
gegooid!'

'Met opzet?'

'Nee. Met kaas!'

'Zeven en zeven, wat krijg je dan?', vraagt de meester.

'n e i h c s s i m Misschien _____ heel fijn zand!'

antwoordt Jonas.

Aan de slag!

2 Starten met een stevig ontbijt

- Lees de woorden.
- Schrijf de woorden juist over.

applaus applaus

ginds ginds

ambtenaar ambtenaar

misschien misschien

ontbijt ontbijt

gezamenlijk gezamenlijk

verraden verraden

juffrouw juffrouw

beroemdste beroemdste

onmiddellijk onmiddellijk

verrassing verrassing

ontdekking ontdekking

3 Opgeruimd staat netjes

- Vul in elke zin het passende woord in.

ambtenaar
applaus
beroemdste

Er klonk een daverend applaus toen de zanger op het podium verscheen.

Binnenkort verschijnt er een boek over de beroemdste Belgische schilders.

De ambtenaar reist elke dag met de trein naar zijn werk.

1.1

1.1

Na een stevig ontbijt fietst Jonas naar school.

De strandwacht keek voortdurend naar de zwemmers in de Noordzee.

Hij komt morgen misschien op bezoek.

misschien
ontbijt
voortdurend

juffrouw
onmiddellijk
gezamenlijke

Sander moest onmiddellijk bij de directeur komen.

Wij werken regelmatig aan een gezamenlijke opdracht.

De juffrouw van klas 2 is zwanger.

4

Sorteren moet je leren

10

- Lees de woorden.
- Rangschik de woorden alfabetisch.

ginds – beroemdste – verrassing – onmiddellijk – applaus

applaus – beroemdste – ginds – onmiddellijk – verrassing

misschien – verraden – ambtenaar – gezamenlijk – ontbijt

ambtenaar – gezamenlijk – misschien – ontbijt – verraden

verrijken – parallellogram – voortdurend – bisschop – juffrouw

bisschop – juffrouw – parallellogram – verrijken – voortdurend

5

Geen woorden, maar daden

- Schrijf met elk van de woorden een goede zin.

juffrouw

eigen antwoord

misschien

onmiddellijk

parallellogram

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de woorden op.

1 applaus _____

2 ambtenaar _____

3 gezamenlijk _____

4 beroemdste _____

5 voortdurend _____

6 ginds _____

7 onmiddellijk _____

8 juffrouw _____

9 verrassing _____

10 misschien _____

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde woorden schrijven waarbij je medeklinkers wel schrijft, maar niet uitspreekt.
- Ik leerde weetwoorden met een dubbele medeklinker schrijven.

Dit kan ik al!

- Ik kan veelgebruikte afkortingen in het dagelijkse leven lezen.

Deze les gaat over ...

1 Zin om te helpen?

- Lees de tekst.

Bij afval sorteren denk ik aan heel veel vormen. Zo is er **bijvoorbeeld** het restafval, de **plastic flessen, metaalverpakkingen en drankkartons**, maar ook het **groente-, fruit- en tuinafval**. Bij dat laatste horen **onder meer** plantaardige etensresten, gras en papieren koffiefilters. Voor je goed kunt sorteren, moet je de spelregels kennen. Je moet **met andere woorden** goed weten wat wel en niet mag. **Dat wil zeggen** dat je goed moet nadenken over de eigenschappen van het voorwerp dat je wilt weggooien. Wist jij dat een gebundelde stapel papier en karton die aan huis wordt opgehaald een **maximaal** gewicht van 15 **kilogram** mag hebben? Het volume mag ook niet groter zijn dan 1 **kubieke meter**.

In plaats van zomaar aan de slag te gaan, is het dus belangrijk dat je je altijd goed informeert. Je kunt hiervoor **onder andere** terecht in het plaatselijke containerpark.

Als we de natuur willen redden, is het belangrijk dat we met z'n allen **zo spoedig mogelijk** nog beter sorteren.

- Noteer de gekleurde woorden uit de tekst bij de bijbehorende afkorting.
- Je mag samenwerken met je buur.

m³ kubieke meter

m.a.w. met andere woorden

i.p.v. in plaats van

z.s.m. zo spoedig mogelijk

bv. bijvoorbeeld

kg kilogram

max. maximaal

o.a. onder andere

o.m. onder meer

d.w.z. dat wil zeggen

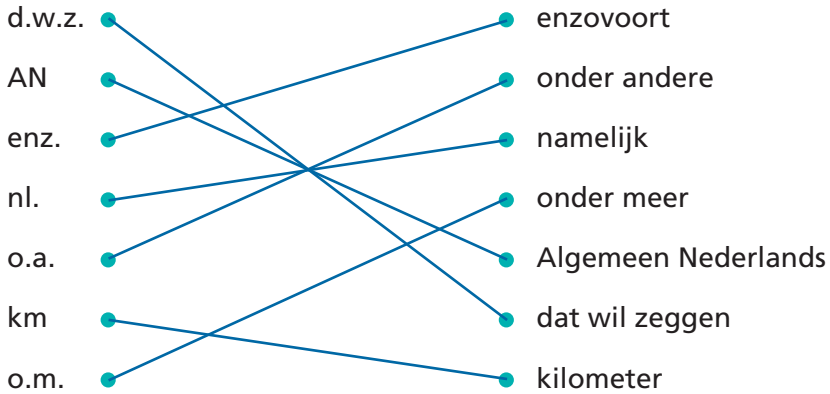
pmd plastic flessen, metaalverpakkingen en drankkartons

gft groente-, fruit- en tuinafval

Aan de slag!

2 Jij hoort daar

- Verbind de afkortingen met de juiste woorden.

3 Met de compostmeester op tv

- Lees de zinnen.
- Vervang de gekleurde woorden door een afkorting.
- Je mag een woordenboek gebruiken.

Het interview met compostmeester Mike is **onzes inziens** goed meegevallen. o.i._____

Het hele gebeuren was tot op de **seconde** getimed. s_____

Minder leuk was dat een cameraploeg van de **Vlaamse Televisiemaatschappij** het hele gebeuren filmde. VTM_____

De kans is dus groot dat we vanavond op de **televisie** komen. tv_____

Ik was zo onder de indruk van zijn verhalen dat ik struikelde toen ik naar het **watercloset** moest. wc_____

Gelukkig hoefde het team van de **eerste hulp bij ongevallen** niet in actie te komen. EHBO_____

Dit kan ik al!

- Ik kan werkwoorden in de juiste vorm schrijven.
- Ik kan aanhalingstekens en leestekens juist plaatsen.

Deze les gaat over ...

1 Ik ontvang jou voor het ontbijt

- 7 Schrijf de werkwoorden in de juiste vorm in de zin (tegenwoordige tijd).

ontdekken	Marie ontdekt _____ een vuile zakdoek in het struikgewas.
ontvangen	De juffrouwen ontvangen _____ de leerlingen in de klas.
ontvoeren	De verliefde jongen ontvoert _____ zijn geliefde naar een romantisch plaatsje.
ontbijten	Kevin ontbijt _____ 's morgens nooit.
verrassen	De kleuter verrast _____ de kleuterjuf met een mooie tekening.
verraden	Hij verraadt _____ het geheim van zijn beste vriend.

Aan de slag!

2 Woorden die werken

- Noteer de infinitieven van de gekleurde werkwoorden.

Gisteren hielp ik mama een handje met het opruimen van de garage.	helpen _____
De lavendel staat in volle bloei.	staan _____
Vorige week heeft het alle dagen geregend .	hebben _____
Frambozen groeien aan een struik.	regenen _____
Papa verwarde een pastinaak met een wortelpeterselie.	groeien _____
Vorige zomer hebben mijn ouders verschillende appelbomen geplant .	verwarren _____
Zaaiden jullie sla in het voorjaar?	hebben _____
	planten _____
	zaaien _____

3 Hard gewerkt

7 Vul het schema verder aan.

3.1

13

3.1

infinitief	stam	v.t. enkelvoud	voltooid deelwoord
spelen	speel	speelde	gespeeld
luisteren	luister	luisterde	geluisterd
vinden	vind	vond	gevonden
lachen	lach	lachte	gelachen
zingen	zing	zong	gezongen
maken	maak	maakte	gemaakt
wassen	was	waste	gewassen
beantwoorden	beantwoord	beantwoordde	beantwoord

4 De karweitjes

11 Herschrijf de zinnen en gebruik aanhalingstekens.

Schrijf leestekens waar het hoort.

Schrijf het gekleurde werkwoord in de juiste vorm van de tegenwoordige tijd.

1 Wat moeten we doen / vragen / Lize.

'Wat moeten we doen?', vraagt Lize.

2 Papa / antwoorden / onkruid wieden, de planten water geven en bloembollen planten.

Papa antwoordt: 'Onkruid wieden, de planten water geven en bloembollen planten.'

3 Mogen we ook druiven plukken / vragen / Bram.

'Mogen we ook druiven plukken?', vraagt Bram.

4 Papa / zeggen / als ze goed rijp zijn, mogen jullie ze al plukken.

Papa zegt: 'Als ze goed rijp zijn, mogen jullie ze al plukken.'

5

Dat wordt zwoegen

- Lees de zinnen en vul het ontbrekende werkwoord in de gevraagde tijd in.

wieden – planten – zaaien – plukken – uitgraven – onderhouden – harken – spitten

Papa **groef** _____ (v.t.) de wortels van de eikenboom **uit** _____.

Lieze **wiedt** _____ (t.t.) het onkruid onder de appelboom.

Bram **plantte** _____ (v.t.) enkele krokussen in de bakken op de vensterbank.

Samen **zaaiden** _____ (v.t.) ze daarna de sla in de moestuin.

Opa **onderhoudt** _____ (t.t.) de moestuin goed en nu leert hij het aan zijn kleinkinderen.

Papa helpt met het **harken** _____ (t.t.) na het zaaien.

Hij **spitte** _____ (v.t.) ook nog snel een gat om een nieuwe perenboom te planten.

Daarna is het tijd om de druiven te **plukken** _____ (t.t.).

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 'Wat vond jij van de karweitjes?', vraagt Bram. _____

2 'Ik vond het eigenlijk wel leuk', antwoordt Lize. _____

3 Bram fluistert: 'Ik ook.' _____

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van werkwoordsvormen.
- Ik herhaalde het schrijven van leestekens en aanhalingstekens.

Weeroefeningen

Les 1

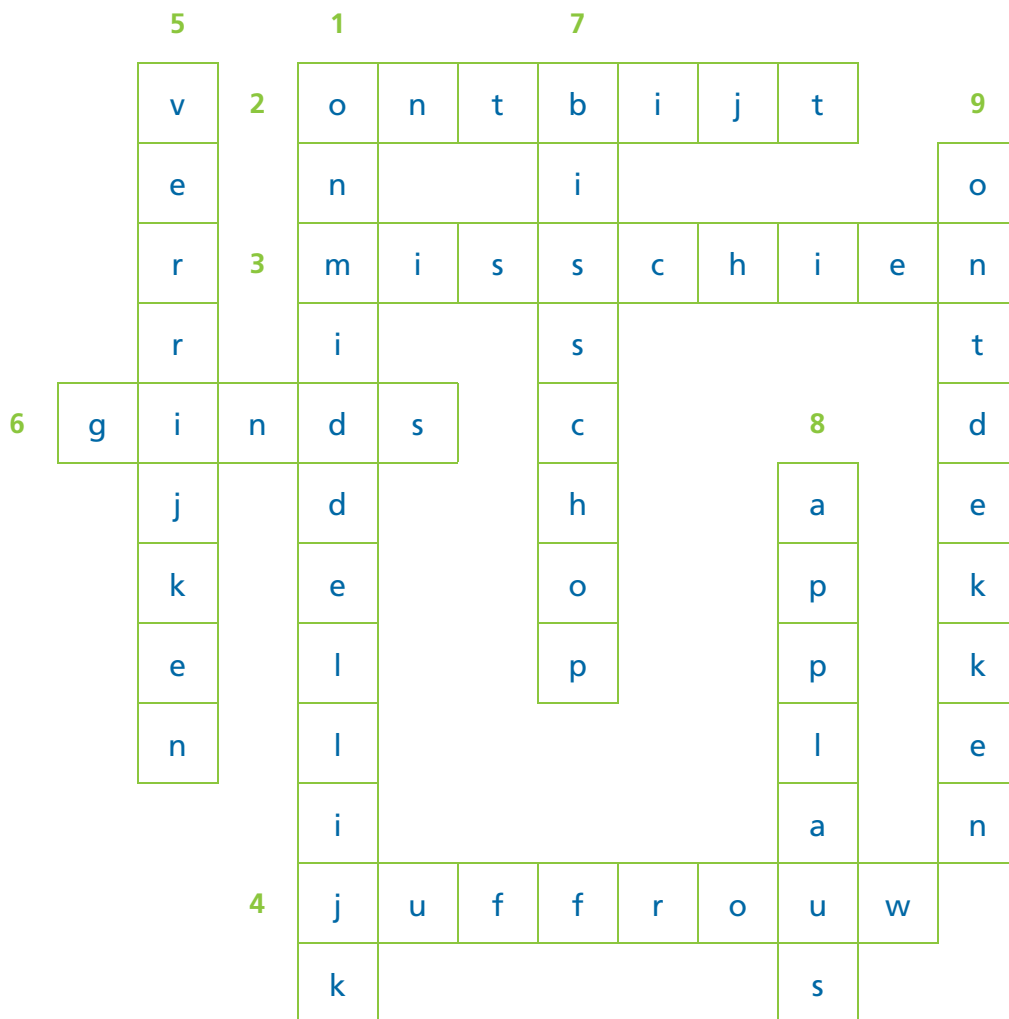
1.1

- Lees de omschrijving.
- Vul de woorden in het kruiswoordraadsel in.

Tip!

De ij staat in twee vakjes.

- Meteen
- Eerste maaltijd van de dag
- Mogelijk
- Geen meester, maar een ...
- Als je grond bemest, ga je hem rijker maken of ...
- Daar
- Leider in de katholieke kerk
- Luid handgeklap
- Iets plots te weten komen

Les 2

2.1

Schrijf de woorden als afkorting.

bijvoorbeeld bv.

dat wil zeggen d.w.z.

kilogram kg

onder andere o.a.

onder meer o.m.

meter m

enzovoort enz.

televisie tv

Les 3

3.1

Schrijf de zinnen in de andere tijd.

Tegenwoordige tijd wordt verleden tijd en omgekeerd.

1 Papa vindt tuinieren leuk.

Papa vond tuinieren leuk.

2 Mijn broer voetbalde in de tuin.

Mijn broer voetbalt in de tuin.

3 Ik lig liever te luieren in de zon.

Ik lag liever te luieren in de zon.

4 Mijn zus tekende onze poes.

Mijn zus tekent onze poes.

5 Een koolmeesje vloog van tak naar tak.

Een koolmeesje vliegt van tak naar tak.

Les 2

2.1

- Schrijf de afkortingen voluit.
- Je mag een (online) woordenboek gebruiken.

i.p.v. in plaats van

e.d. en dergelijke

nl. namelijk

i.s.m. in samenwerking met

mm millimeter

Les 3

3.1

- Gebruik elk van de werkwoorden in een goede zin.
- Schrijf de werkwoorden in de gevraagde tijd.

7

13

spitten (v.t.) spitte(n), zinnen zijn eigen antwoord

bespieden (t.t.) bespied, bespiedt, bespieden

graven (v.d.) gegraven

onthouden (t.t.) onthoud, onthoudt, onthouden

harken (v.t.) harkte(n)

Dit kan ik al!

- Ik kan hoofdletters schrijven bij aardrijkskundige namen.

Deze les gaat over ...

1 Mooi gekoppeld

- Lees de tekst.
- Kleur de woorden met een koppelteken.

Compostmeester Jos wordt uitgenodigd om zijn moestuinproject voor scholen te delen met andere gemeenten.

Hij doorkruist het hele land met zijn verhaal.

Van Oost-Vlaanderen tot West-Vlaanderen, via Antwerpen over Vlaams-Brabant, tot zelfs in Waals-Brabant.

In een school in Sint-Gillis-Waas is men onmiddellijk tot actie overgegaan en hebben de leerlingen van klas 5 een braakliggend veldje naast de school helemaal omgespit.

Het koppelteken

Je gebruikt een koppelteken:

- bij aardrijkskundige namen.

Voorbeelden:

West-Vlaanderen Zuid-Amerika Onze-Lieve-Vrouw-Waver

- bij afleidingen van aardrijkskundige namen.

Voorbeelden:

West-Vlaamse Zuid-Amerikaanse Oost-Indische

- bij samenstellingen met Sint.

Voorbeelden:

Sint-Niklaas Sint-Truiden Sint-Romboutstoren

Aan de slag!

2 Elke heilige is een Sint!

- Noteer de naam van de heiligen opnieuw door Sint toe te voegen.

Heilige Jozef Sint-Jozef

Heilige Paulus Sint-Paulus

Heilige Maarten Sint-Maarten

Heilige Petrus Sint-Petrus

Heilige Nicolaas Sint-Nicolaas

3 Provinciekennis

- Zoek de plaatsnamen op in een atlas.
- Schrijf ze bij de juiste provincie.

4.1

4.1

Sint-Niklaas
Puurs-Sint-Amands

Sint-Joris-Winge
Sint-Katelijne-Waver

Erpe-Mere
Tielt-Winge

Vlaams-Brabant	Oost-Vlaanderen	Antwerpen
<u>Sint-Joris-Winge</u>	<u>Sint-Niklaas</u>	<u>Puurs-Sint-Amands</u>
<u>Tielt-Winge</u>	<u>Erpe-Mere</u>	<u>Sint-Katelijne-Waver</u>
_____	_____	_____

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 De ambtenaar uit Noord-Europa reist onmiddellijk naar Zuid-Spanje.

2 Onze juffrouw verblijft sinds gisteren in het ziekenhuis Sint-Jozef in Sint-Truiden.

3 Ondernemers uit West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk werken voortdurend samen.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een koppelteken schrijven bij plaatsnamen.
- Ik leerde een koppelteken schrijven bij samenstellingen met Sint.

Dit kan ik al!

- Ik kan meervouden schrijven op -en en daarbij de regels voor verdubbelen en vereenvoudigen toepassen.
- Ik kan een apostrof gebruiken bij het schrijven van meervouden.

Deze les gaat over ...

1 Feeën met ideeën

- Lees de zinnen.
- Schrijf de gekleurde woorden over in het goede vak.

In het bos lopen **herten** en **reeën**.

De **leerlingen** **neuriën** mooie **melodieën**.

Juffen verzorgen regelmatig geschaafde **knieën** en **armen**.

meervouden op -en	meervouden op -ën of -'n
<u>herten</u>	<u>reeën</u>
<u>leerlingen</u>	<u>neuriën</u>
<u>juffen</u>	<u>melodieën</u>
<u>armen</u>	<u>knieën</u>
_____	_____

Meervouden met een trema

Woorden die eindigen op -ee

fee + en = feeën
zee + en = zeeën
idee + en = ideeën

Woorden die eindigen op -ie

klemtoon op -ie	
knie	+ en = knieën
melodie	+ en = melodieën

klemtoon niet op -ie

kolonie + n	= koloniën
olie + n	= oliën

Aan de slag!

2 Padden zijn amfibieën

- Schrijf van elk woord het meervoud op met het bijbehorende lidwoord.

de trofee de trofeeën

de melodie de melodieën

de wereldzee de wereldzeeën

de fee de feeën

het idee de ideeën

de knie de knieën

de twee de tweeën

de epidemie de epidemieën

de industrie de industrieën

de drie de drieën

3 Feeën nemen foto's

9

- Benoem de prent.
- Schrijf bij elke prent het meervoud op met het bijbehorende lidwoord.

5.1

5.1

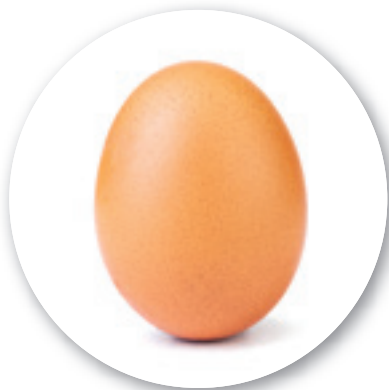
de paraplu's

de detectives

de reeën

de eieren

de sleeën

de drieën

4 Meer dan kopiëren

- Schrijf de zinnen opnieuw.
- Zet de gekleurde woorden in het meervoud.
- Pas indien nodig de persoonsvorm aan.
- Vergeet ook niet de lidwoorden aan te passen waar nodig.

1 De **griepepidemie** zorgde voor een **paniecreactie** bij de bevolking.

De griepepidemieën zorgden voor paniecreacties bij de bevolking.

2 Weet jij hoe je die **bacterie** kunt bestrijden?

Weet jij hoe je die bacteriën kunt bestrijden?

3 Een gevlekte **hyena** en een **ree** leven in een andere **biotoop**.

Gevlekte hyena's en reeën leven in andere biotopen.

4 Het lijkt wel of een **zebra** een **pyjama** draagt.

Het lijkt wel of zebra's pyjama's dragen.

5 Mijn **pols** en mijn **knie** doen pijn.

Mijn polsen en mijn knieën doen pijn.

5 Zelf creëren

- Gebruik het meervoud van elk woord in een goede zin.

categorie **categorieën, zinnen zijn eigen antwoord**

slee **sleeën**

flamingo **flamingo's**

radio **radio's**

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 **Mijn beide oma's hebben last van hun knieën.**

2 **Kun jij alle wereldzeeën opnoemen?**

3 **Gisteren zag ik reeën in het bos.**

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde meervouden met een trema schrijven.

Dit kan ik al!

- Ik kan voltooidde deelwoorden schrijven.
- Ik kan een trema bij meervouden schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Ik zie overal stippen

- Lees de woorden.
- Schrijf de woorden over in het goede vak.

België – hygiëne – geïllustreerd – geëindigd – ruïne –
Argentinië – Israël – reünie – geïnterviewd

landen	zelfstandige naamwoorden	voltooidde deelwoorden
België _____	hygiëne _____	geïllustreerd _____
Argentinië _____	ruïne _____	geëindigd _____
Israël _____	reünie _____	geïnterviewd _____
_____	_____	_____

Het gebruik van het trema

bij **meervouden** van woorden op -ee of -ie

Voorbeelden:
feeën, knieën

bij **voltooidde deelwoorden** van werkwoorden die beginnen met e, i of u (als u uitgesproken)

Voorbeelden:
beëindigd, geïllustreerd, geüpload

om een verkeerde **uitspraak** te voorkomen

Voorbeelden:
hygiëne, reliëf, Italië

Aan de slag!

2 Goed geïnformeerd

- Lees de zin.
- Bekijk het gekleurde woord goed en dek het af.
- Schrijf het woord op.
- Kijk goed na.

In de paasvakantie gaan we jaarlijks **skiën** in Oostenrijk.

skiën _____

Houd je van **poëzie** of lees je liever een spannend verhaal?

poëzie _____

1 mei is een **officiële** feestdag en dan hoef je niet naar school.

officiële _____

Het **quotiënt** is een rekenkundige term.

quotiënt _____

Hygiëne is belangrijk. Je moet regelmatig je handen wassen.

hygiëne _____

Een **financiële** instelling is een ander woord voor een bank.

financiële _____

3 Netjes kopiëren

- Vul de woorden in de goede zin in.

**quotiënt – geërfd – industrieën – klasreünie – ideeën –
knieën – Italië – zeeën – feeën – egoïst**

6.1

6.1

Rolf kent de naam van alle **zeeën** _____ ter wereld.

Oom Francis heeft **geërfd** _____ van een verre tante.

Geloof jij in heksen en **feeën** _____?

Ga jij deze zomer op reis naar **Italië** _____?

Buig je **knieën** _____ eens!

Industrieën _____ is het meervoud van industrie.

Van wie krijg jij al die gekke **ideeën** _____?

In de zomervakantie organiseren we een **klasreünie** _____.

Weet jij het **quotiënt** _____ van 90 en 15?

Een **egoïst** _____ denkt in de eerste plaats aan zichzelf.

4 Geen trauma's van trema's

2

■ Vul van elk werkwoord het voltooid deelwoord in de zin in.

ergeren	Ik heb me blauw geërgerd _____ aan die vervelende reporter.
informereren	De gids heeft ons goed geïnformeerd _____ over de historische gebouwen.
eindigen	Weet jij welke renner als eerste is geëindigd _____?
erven	Mijn ouders hebben een bouwgrond geërfd _____.
eren	De sportlaureaten werden geëerd _____ door de burgemeester.
integreeren	Die nieuwe leerling is goed geïntegreerd _____ in onze klasgroep.
illustreeren	Ik lees graag boeken die mooi geïllustreerd _____ zijn.
interesseren	Ben jij geïnteresseerd _____ in een voetbalstage in Spanje?

5 Voldoende geïnspireerd?

- Lees de tekst.
- Markeer de woorden die een trema moeten krijgen.
- Schrijf de woorden goed op.

Kom jij ook naar onze **klasreunie**?

Ze vindt plaats op het speelveld naast de **ruïne** in het speelpark.

Als je **geïnteresseerd** bent, laat dan gauw iets weten.

Je wordt dan verder **geïnformeerd**.

We gaan iets na **tweeën** van start.

klasreunie, ruïne, geïnteresseerd, geïnformeerd, tweeën

- Kies twee woorden uit en schrijf met die woorden een goede zin.

1 **eigen antwoord**

2

Flits!

- Luister goed.
- Vul de ontbrekende woorden in.

- 1 Ik ben al op reis geweest naar **Italië** _____, maar nog niet naar **Argentinië** _____.
- 2 Mijn papa heeft een huis **geërfd** _____ van een suikertante.
- 3 Ik ben **geïnteresseerd** _____ in de geschiedenis van **België** _____.
- 4 Een goede dagelijkse **hygiëne** _____ is belangrijk.
- 5 Het resultaat van een deling is een **quotiënt** _____.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed. Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een trema schrijven bij voltooide deelwoorden.
- Ik leerde een trema schrijven bij woorden met een bijzondere uitspraak.

Weeroefeningen

Les 4

4.1

- Zoek de plaatsen op in een atlas of op internet.
- Vul de juiste provincie in.

Dendermonde ligt in Oost-Vlaanderen.

Rumbeke ligt in West-Vlaanderen.

Vilvoorde ligt in Vlaams-Brabant.

Nijvel ligt in Waals-Brabant.

Mijn eigen gemeente ligt in eigen antwoord.

Les 5

5.1

- Schrijf het kronkelwoord op. Begin met de gekleurde letter.
- Schrijf ook het meervoud van dat woord op.

t e r i
c e e
b

bacterie

bacteriën

r a d i
o t o
a

autoradio

autoradio's

d z e e
l e e
w

wereldzee

wereldzeeën

p /
a p
r e n

paraplu

paraplu's

d i
o m
/ e e

melodie

melodieën

f e
r t
e v o e

toverfee

toverfeeën

6.1

20

- Lees de woorden.
- Duid aan of je een trema nodig hebt of niet om het woord juist uit te spreken.
- Omkring de juiste letter.
- Schrijf de woorden goed op.

	trema	geen trema	juiste schrijfwijze
Belgie	G	E	België
Spanje	T	O	Spanje
chaos	R	E	chaos
zeen	D	F	zeeën
ideeen	G	W	ideeën
creeren	E	A	creëren
vanavond	Z	D	vanavond
poezie	A	M	poëzie
meloen	S	A	meloen
fantasie	U	N	fantasie

- Schrijf de omringde letters achter elkaar.

goed gedaan _____

Meeroefeningen

Les 4

4.1

- Zoek de vlaggen op in een atlas of op internet.
- Noteer de namen van de landen bij de vlaggen.

Groot-Brittannië – Nieuw-Zeeland – Zuid-Korea – Zuid-Afrika

Zuid-Afrika

Groot-Brittannië

Nieuw-Zeeland

Zuid-Korea

Les 5

5.1

- Zet de letters in de goede volgorde.
- Begin met de gekleurde letter.
- Schrijf ook het meervoud van het gevonden woord op.

f t o e r e

trofee

trofeeën

y a a m p j

pyjama

pyjama's

k s m o e e

moskee

moskeeën

d i n s r u i e t

industrie

industrieën

o a k a l

koala

koala's

s f n a t a i e

fantasie

fantasieën

- Kies een meervoud uit.
- Gebruik dat meervoud in een goede zin.

eigen antwoord _____

Les 6

6.1

20

- Zoek veertien woorden in het rooster.
- De eerste letter staat in kleur.
- Streep de woorden door.
- Schrijf de woorden op en schrijf een trema waar het hoort.

r	e	l	i	e	f	o	p	d	k
u	i	t	a	l	i	e	a	r	r
i	e	r	i	e	e	n	z	e	o
n	e	r	a	g	c	a	l	u	a
e	e	q	u	o	t	e	n	t	
b	e	l	g	e	e	h			
t	n	i	s	s	b	f	e	e	e
e	i	n	d	t	w	e	e	e	n
h	y	g	i	e	n	e	i	g	d

Italië _____ ideeën _____ drieën _____

egoïst _____ quotiënt _____ België _____

Azië _____ reünie _____ tweeën _____

Kroatië _____ ruïne _____ reliëf _____

naïef _____ hygiëne _____

- Schrijf de overgebleven letters achter elkaar.

opdracht is beëindigd _____

Thema 10

Kunst- en vliegwerk

LES 1

Op de luchthaven

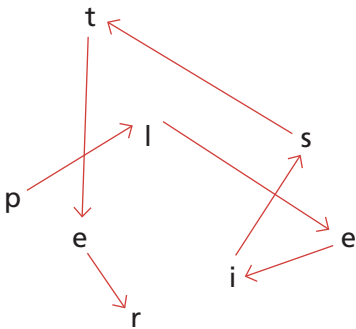
Dit kan ik al!

- Ik kan woorden met au of ou schrijven.
- Ik kan woorden met ei of ij schrijven.

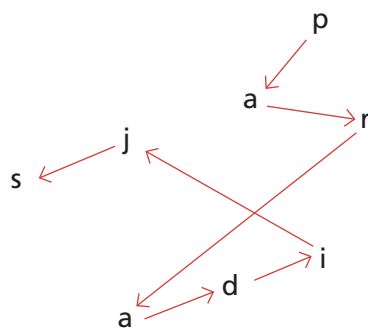
Deze les gaat over ...

1 Volg de pijlen

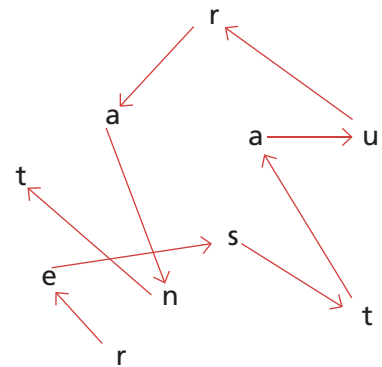
- Welk woord lees je als je de pijlen volgt?
- Schrijf het woord op.

pleister

paradijs

restaurant

Aan de slag!

2 Turbulentie

- Er zijn een aantal letters uit de woorden gevallen.
- Vul de goede letters in.
- Kies uit: au, ou, ei en ij.

beeldkwaliteei__t

terei__n

regenwou__d

oplei__ding

ei__ndeloos

au__toetje

twij__felen

elektricitei__t

pau__ze

majestei__t

beschrij__ving

toeschou__wers

applau__s

benau__wd

onthou__den

3 Plaatsnemen alstublieft

- Schrijf de woorden in de goede zin.
- Op de plaats van het vraagteken schrijf je au, ou, ei of ij.

r?bew?s – ?genschap – toesch?wers – beeldkwalit?t – onth?den – zith?ding –
tw?felen – regenw?d – waarh?d – appl?s – ben?wd – terr?n – vr?wtje – opl?ding

Kun jij de formule **onthouden**_____ waarmee je de oppervlakte van een rechthoek berekent?

Een tropisch **regenwoud**_____ bestaat vooral uit bomen.

Op de werf staat een bordje 'Verboden **terrein**_____ voor onbevoegden'.

De zus van Marie volgt een **opleiding**_____ om verpleegster te worden.

Het oude **vrouwetje**_____ kreeg het **benauwd**_____, omdat de deuren van de lift niet opengingen.

De **beeldkwaliteit**_____ van onze nieuwe televisie is merkbaar beter dan de vorige.

Lien is heel behulpzaam. Dat is een goede **eigenschap**_____ van haar.

De **toeschouwers**_____ genoten van het optreden.

Als je niet meteen kunt beslissen, ben je aan het **twijfelen**_____.

Na de toespraak kreeg de burgemeester een oorverdovend **applaus**_____.

Wanneer je werkt aan je computer, moet je denken aan een goede **zithouding**_____.

Vertelt die verkoper wel de **waarheid**_____?

Onze buurjongen behaalde vorige week zijn **rijbewijs**_____.

4 Bagagecontrole

- Vul in elke zin het juiste woord in.
- Je mag de betekenis van de woorden opzoeken in een woordenboek of op internet.

lijden

leiden

De directeur en zijn assistenten **leiden**_____ al vijftien jaar het bedrijf.

Peuters die tandjes krijgen, **lijden**_____ soms veel pijn.

De kleuter heeft haar sjaal en handschoenen vergeten. Nu lijdt ze **kou**_____.

Zie jij die **kauw**_____ op het dak?

kauw

kou

De avonturier **reist** _____ met zijn fiets van België naar Spanje.

Door de gist **rijst** _____ het brood.

Sommige mensen eten graag **rauw** _____ vlees.

Door het overlijden van haar hondje is het meisje in de **rouw** _____.

Ik **eis** _____ een schadevergoeding van die fabrikant.

De directeur trakteert de leerlingen op een bolletje **ijs** _____.

De hond **kauwt** _____ graag op een bot.

Vind jij het hier ook zo **koud** _____?

Volg de groene **pijlen** _____.

De bedrijven **peilen** _____ naar het koopgedrag van hun klanten.

De veilingmeesters **veilen** _____ soms heel dure voorwerpen.

Mama laat regelmatig haar nagels **vijlen** _____.

Wat is jouw **stijl** _____ van muziek?

Is die helling heel **steil** _____?

De leerlingen **bereiden** _____ een heerlijke maaltijd voor hun grootouders.

Als er 's winters wordt gestrooid, zijn de wegen goed te **berijden** _____.

5

Raadsels

- Lees de omschrijving.
- Vul het woord op de juiste plaats in het rooster in.

Tip!

- *Het zijn allemaal woorden met au, ou, ei of ij.*
- *De ij staat in twee vakjes.*

1 Ander woord voor samenleving 2 Luid handgeklap 3 Elkaar het jawoord geven 4 Synoniem voor ruimtevaarder 5 Dit doe je met je tanden als je eet 6 Woning van een koning	7 Katachtig roofdier 8 Dit doet een lamp 9 Dit kleine wezen leeft in een paddenstoel 10 Niet gekookt 11 Niet juist, maar ... 12 Voertuig dat op sporen rijdt

					8										
	2	3			s	4	6								
1	m	a	a	t	s	c	h	a	p	p	i	j	9		
		p		r		h		s		a			k		
		p		o		i		t		l	10	r	a	u	w
		l		u		j		r		e			b		12
5	k	a	u	w	e	n		o		i	11	f	o	u	t
		u		e		e		n		s			u		r
		s		n		n		a					t		e
								u					e		i
							7	t	i	j	g	e	r		n

Flits!

- Luister goed.
- Vul de ontbrekende woorden in.

- 1 De studenten van de hotelschool **bereiden** _____ heerlijke gerechten.
- 2 Die artiest kreeg veel **applaus** _____ van het publiek.
- 3 De familie is in de **rouw** _____ na het **overlijden** _____ van hun grootvader.
- 4 Op **restaurant** _____ vraagt vader altijd een fles rode **wijn** _____.
- 5 De **landbouwer** _____ ploegt zijn akkers om.
- 6 Er kleeft een **pleister** _____ op de wonde net boven mijn **wenkbrauw** _____.
- 7 De hond van Sam **kauwt** _____ urenlang op een bot.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van weetwoorden met au/ou en ei/ij.
- Ik leerde woorden schrijven die hetzelfde klinken, maar anders worden geschreven.

Dit kan ik al!

- Ik kan meervouden schrijven waarbij het grondwoord niet verandert.
- Ik kan meervouden met een apostrof schrijven.
- Ik kan meervouden met een trema schrijven.

Deze les gaat over ...

1

Vlieg moppen

- Lees de moppen.
- Schrijf het meervoud van de gekleurde woorden op.
- Kruis aan welke strategie je toepast.

Vliegensvlug

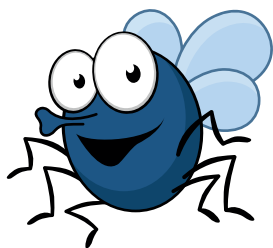
'Waarom schilder je toch zo vlug?', vraagt een **fee** aan haar **buurvrouw**. Waarop de buurvrouw antwoordt: 'Ik wil klaar zijn voordat de verf op is!'

Eendagsvliegen

De juf heeft het in de **klas** over insecten die maar één **dag** leven: 's morgens geboren en 's avonds al dood. 'Lieve hemel', zegt Jonas. 'Dan vieren die hun hele leven hun verjaardag.'

Luchtdoop

Een **opa** heeft net een **luchtdoop** achter de **rug**. Nadat hij uit het vliegtuig is gestapt, gaat hij naar de **piloot**. 'Hartelijk bedankt voor beide vluchten.' 'Hoezo? Het was er toch maar één?', zegt de piloot. 'Nee, twee: mijn eerste en mijn laatste.'

meervoud	hoorwoord	verdubbelen	verenkelen	apostrof	trema
klassen		×			
dagen			×		
feeën					×
buurvrouwen	×				
opa's				×	
luchtdopen			×		
ruggen		×			
piloten			×		

Aan de slag!

2

Goed gevormd

3

■ Schrijf de woorden in het meervoud.

9

■ Noteer ze in het goede vak.

19

knie – idee – fototoestel – luchtdoop – danseres – griezelverhaal –
metro – pony – klas – kampvuur – radio – trofee

verdubbelen	verenkelen
fototoestellen	luchtdopen
danseressen	griezelverhalen
klassen	kampvuren
apostrof	trema
metro's	knieën
pony's	ideeën
radio's	trofeeën

3

Voor de ogen van de camera's

3

■ Benoem de prenten.

9

■ Schrijf bij elke prent het meervoud op met het bijbehorende lidwoord.

19

de perziken

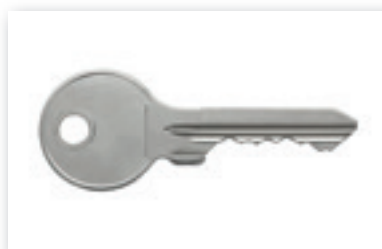
de baby's

de schildpadden

de krokodillen

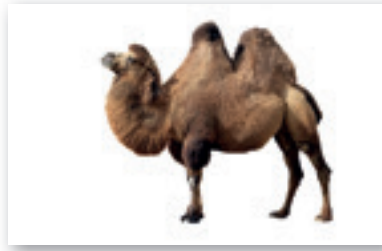
de sleutels

de trofeeën

de paraplu's

de kamelen

de sleeën

- Kies twee woorden uit.
- Schrijf er een goede zin mee.

1 eigen antwoord

2

4 Vakantiekaartjes

- Vul in elke zin het juiste meervoud in.
- Kies woorden uit het kader.

uur – knie – dame – bacterie – bikini – kiwi – mango – druif – sinaasappel

Beste Lars,

Na meerdere uren vliegen zijn we op onze bestemming aangekomen.

Met bibberende knieën heb ik op het vliegtuig gezeten.

In het vliegtuig zaten twee oude dames naast mij.

Ze spraken de hele vlucht over ziektes en bacteriën.

Het is een mooi hotel met lekker eten. We kregen als verwelkoming een heerlijk vruchtendrankje

met kiwi's, mango's, druiven

en sinaasappels/sinaasappelen.

Gelukkig heb ik wel vijf bikini's bij me, want we zwemmen elke dag!

Groetjes,

Anne

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf het meervoud van de gedicteerde woorden op.

1 paraplu's _____

5 zebra's _____

2 knieën _____

6 bananen _____

3 kastelen _____

7 kanaries _____

4 schildpadden _____

8 piano's _____

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van meervouden.

Dit kan ik al!

- Ik kan verkleinwoorden schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Getalletjes

- Schrijf bij elk getal de overeenkomstige letter uit het alfabet.
- Schrijf de woorden goed op.

11 1 18 18 5 20 10 5

karretje _____

18 9 14 7 5 20 10 5

ringetje _____

19 3 8 5 5 16 10 5

scheepje _____

23 15 14 9 14 11 10 5

woninkje _____

Aan de slag!

2 Kleine dingetjes

16

- Zoek het verkleinwoord van de woorden in het kader.
- Schrijf de woorden in het goede vak.

glas – haring – toestel – radio – vat – jongen – wandeling –
tekening – woning – paraplu – fietsbel

verdubbelen	-ing na een korte, lange of andere klank	-ing na een doffe klank
toestelletje _____ fietsbelletje _____ _____	harinkje _____ woninkje _____ _____	wandelingetje _____ tekeningetje _____ _____
woorden op -a, -o of -u	uitzonderingen	
radiootje _____ parapluutje _____ _____	glaasje _____ vaatje _____ jongetje _____	

- Benoem de prent.
- Schrijf bij elke prent het passende verkleinwoord met het bijbehorende lidwoord.

het jongetje

het blaadje

het ballonnetje

het scheepje

het radiootje

het krokodilletje

het tennisballetje

het kettinkje

het slangetje

4 Kopieermachientje

- Schrijf de zinnen over.
- Schrijf de gekleurde woorden als verkleinwoord.
- Pas waar nodig ook andere woorden aan.

3.1

3.1

- 1 De **koning** maakt een **wandeling** door zijn **tuin**.

Het koninkje maakt een wandelingetje door zijn tuintje.

- 2 De **auto** rijdt over een hobbelige **zandweg**.

Het autootje rijdt over een hobbelig zandweggetje.

- 3 De **man** koopt een nieuwe **woning** in een gezellige **stad**.

Het mannetje koopt een nieuw woninkje in een gezellig stadje.

- 4 De **kinderen** varen met een **kano** op een **rivier**.

De kindjes varen met een kanoetje op een riviertje.

- 5 De **koningin** lust graag een lekkere **haring**.

Het koninginnetje lust graag een lekker harinkje.

5 Kanjertjes smeden plannetjes

Heb jij al plannen voor de grote vakantie?

- Schrijf jouw vakantieplannen op.
- Gebruik zoveel mogelijk verkleinwoorden.

eigen antwoord

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen op.

1 Het jongetje drinkt een glaasje frisdrank.

2 Het woninkje van dat stelletje is mooi geschilderd.

3 Het zeilscheepje dobbert op het riviertje.

4 Wij maken een wandelingetje langs een bospaadje.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!
-
-
-
-

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van verkleinwoorden.

Weeroefeningen

Les 1

1.1

- Schrijf bij elke omschrijving het goede woord.
- Je hebt niet alle woorden nodig.

veilen – vijlen – bereiden – berijden – leiden – lijden –
de kauw – de kou – rauw – de rouw – reist – de rijst – de eis – het ijs

Zwarte vogel	<u>de kauw</u>
Pijn hebben	<u>lijden</u>
Niet gekookt	<u>rauw</u>
Een maaltijd maken	<u>bereiden</u>
Koude lekkernij	<u>het ijs</u>
Korrel die je kunt koken en opeten	<u>de rijst</u>
Je nagels korter maken zonder ze te knippen	<u>vijlen</u>

Les 2

2.1

- Lees de tekst.
- Schrijf de gekleurde woorden bij de juiste strategie.

In de grote vakantie staan er weer leuke **dingen** op onze planning. We gaan naar leuke **pretparken** en bezoeken **steden** en andere **bezienswaardigheden**. We zullen geregeld wat **auto's** nodig hebben om ons te vervoeren. Tijdens de ritten zullen we weer heel wat **melodieën** **neuriën**. Een bezoek aan de zoo hoort ook bij onze jaarlijkse **vakantieplannen**. We spotten er **lama's**, **krokodillen**, **giraffen**, **ijsberen**, **okapi's**, **amfibieën** en nog veel meer fantastische **diersoorten**.

verdubbelen	verenkelen
<u>vakantieplannen</u>	<u>steden</u>
<u>krokodillen</u>	<u>bezienswaardigheden</u>
<u>giraffen</u>	<u>ijsberen</u>

trema	apostrof
melodieën	auto's
neuriën	lama's
amfibieën	okapi's
hoorwoorden	uitzonderingen
dingen	steden
pretparken	bezienswaardigheden
diersoorten	

Les 3

3.1

■ Schrijf bij elk woord het juiste verkleinwoord.

16

de melodie het melodietje

de jongen het jongetje

de ski het skietje

de wandeling het wandelingetje

de big het biggetje

de woning het woninkje

de deurbel het deurbelletje

het zeilschip het zeilscheepje

de piano het pianootje

de wandelweg het wandelweggetje

de koning het koninkje

het wijnglas het wijnglaasje

de parasol het parasolletje

de tekening het tekeningetje

de paraplu het parapluutje

de ballon het ballonnetje

Les 1

- 1.1
- Je krijgt een zin met daarin een gekleurd woord.
 - Maak nu een andere zin, waarin je het homoniem van het woord gebruikt.

De **kauw** zoekt voedsel op het veld.

eigen antwoord

In de zomer lust ik graag **ijs** met vers fruit.

De directeur moet het schoolteam **leiden**.

Les 2

- 2.1
- Schrijf de zinnen opnieuw.
 - Zet de gekleurde woorden in het meervoud.
 - Pas indien nodig de persoonsvorm en de lidwoorden aan.

3

9

19

1 We hadden een leuke **vakantie** met de **auto**.

We hadden leuke vakanties met de auto's.

2 De **reis** duurde niet zo heel lang.

De reizen duurden niet zo heel lang.

3 We beklommen met de **wagen** een hoge **bergtop**.

We beklommen met de wagens hoge bergtoppen.

4 Boven de **vallei** zweefde een **havik**.

Boven de valleien zweefden haviken.

5 Tijdens de **autorit** luisterden we naar een mooie **melodie** op de **radio**.

Tijdens de autoritten luisterden we naar mooie melodieën op de radio's.

Les 3

3.1

16

- De letters staan door elkaar.
- Schrijf het verkleinwoord van het gevonden woord op.
- De eerste letter staat in kleur.

ng i r a **h**

harinkje

t t ou v a **z**

zoutvaatje

g a a **p** n i

paginaatje

i o n **k** ng n i

koninginnetje

r o l a **g** i

gorillaatje

ng j n o e

jongetje

- Kies drie verkleinwoorden uit.
- Schrijf met elk van die verkleinwoorden een goede zin.

1 **eigen antwoord**

2 _____

3 _____

Het gebruik van woordtekens

• De apostrof

als weglatingsteken	bij meervouden van woorden die eindigen op -a, -o, -u of -y bij verkleinwoorden van woorden die eindigen op -y
<u>Voorbeelden:</u> 's morgens, m'n boek	<u>Voorbeelden:</u> auto's, baby's, baby'tje

• Het trema

bij meervouden van woorden op -ee of -ie	bij voltooid deelwoorden van werkwoorden die beginnen met e, i of u	om een verkeerde uitspraak te voorkomen
<u>Voorbeelden:</u> feeën, knieën	<u>Voorbeelden:</u> beëindigd, geïllustreerd, geüpload	<u>Voorbeelden:</u> hygiëne, reliëf, Italië

• Het koppelteken

bij plaatsnamen	bij afleidingen van plaatsnamen	bij samenstellingen
<u>Voorbeelden:</u> West-Vlaanderen, Oost-Duitsland	<u>Voorbeelden:</u> West-Vlaamse, Oost-Duitse	<u>Voorbeelden:</u> Sint-Romboutstoren, jan-van-gent

Aan de slag!

2

Verdwenen tekens

- Bij elk woord ontbreken de woordtekens.
- Schrijf het woord opnieuw.
- Plaats een apostrof, trema of koppelteken waar het hoort.

s winters 's winters _____
 feen feeën _____
 autoradio s autoradio's _____
 Oost Vlaanderen Oost-Vlaanderen _____
 m n broek m'n broek _____

Sint Maarten Sint-Maarten _____
 Noord Spanje Noord-Spanje _____
 naief naïef _____
 geïnformeerd geïnformeerd _____
 Sint Niklaas Sint-Niklaas _____

3 De laatste richtlijnen

- Lees de tekst.
- Schrijf de gekleurde woorden korter.
- Je mag een woordenboek gebruiken.

■ 4.1

■ 4.1

Beste Kanjers,
Woensdag **aanstaande** vertrekken we eindelijk op kamp.
We willen nog eens vragen om **alstublieft** geen snoep mee te nemen.
Er zal voldoende eten aanwezig zijn ☺. Onze kookouders
brengen **onder meer** 20 **kilogram** appels en 100 **liter** soep mee.
Zorgen jullie wel voor verkleedkleden? Je hoeft niets te kopen.
Breng maar mee wat je thuis kunt vinden, **bijvoorbeeld** oude lakens,
een rok van je moeder of een das van je vader.
Sommigen bezorgden ons de medische fiche nog niet.
Gelieve dat **zo spoedig mogelijk** in orde te brengen.
Wij kijken er alvast naar uit. Jullie ook?
Tot woensdag!
Jullie kanjers van een leiding
xx

a.s. a.u.b. o.m. kg l bv. z.s.m.

4 Post op kamp

- Je ontvangt op kamp een brief van je zus. Zij leerde nog geen woordtekens schrijven.
- Lees de brief.
 - Kleur de woorden die een woordteken (apostrof, trema of koppeltteken) moeten krijgen.
 - Schrijf de woorden juist op.

■ 4.2

■ 4.2

Dag **m n** liefste Jonas,
t l s vandaag **driëntwintig** juli. Jullie zijn drie dagen geleden met tien **auto s** op kamp
vertrokken. Ik mis je nu al.
Vanochtend heb ik een boek gekocht in een winkel in **Sint Truiden**. Het boek gaat over **feeen**
en is heel mooi **geillustreerd**. **s** Middags heb ik met mama een broodje gegeten in een
broodjesbar. Het was gezellig, zo onder ons **tweeen**.
Papa heeft vandaag jouw trainer **geinterviewd**. Dat was voor een artikel in de regiokrant
van **Oost Limburg**.
Gaat bij jou alles goed? Heb je **s nachts** niet te veel last van muggen? **l s t eten** lekker?
Schrijf je mij **n briefje** terug?
Dank je wel.
Veel groetjes,
Naomie x

m'n 't is drieëntwintig auto's Sint-Truiden feeën
geïllustreerd 's Middags tweeën geïnterviewd Oost-Limburg
's nachts 't eten 'n briefje

5 Weinig tijd voor brieven schrijven

- Beantwoord de brief van Naomie.
- Gebruik zoveel mogelijk afkortingen en woordtekens.

Liefste Naomie,

eigen antwoord

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 De piloot vliegt 's nachts naar Zuid-Afrika.

2 Dat wil zeggen schrijf je korter als d.w.z.

3 Hij is goed geïnformeerd op reis vertrokken.

4 Ik kocht drie nieuwe truien en twee polo's.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van afkortingen.
- Ik herhaalde het schrijven van woordtekens.

Dit kan ik al!

- Ik kan werkwoorden in de juiste vorm schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Iedereen klust mee

- Omkring de persoonsvorm in elke zin.
 - Schrijf de persoonsvorm in het juiste vak.
- Wij ruimden vandaag al heel goed op.
 - Bram poetst zijn kamer vanaf nu wekelijks.
 - Lize luisterde niet zo goed naar papa.
 - Onze ouders poetsten de hele dag in de garage.
 - Ik stofzuig echt wel graag.
 - Dweilen jullie echt elke week?
 - Mijn opa waste de ramen twee keer per week.

tegenwoordige tijd	verleden tijd
<u>poetst</u>	<u>ruimden op</u>
<u>stofzuig</u>	<u>luisterde</u>
<u>Dweilen</u>	<u>poetsten</u>
_____	<u>waste</u>
_____	_____
_____	_____

Aan de slag!

2 Elke boom heeft een stam

6

- Omkring in elke zin de persoonsvorm.
- Noteer achter elke zin de stam van het werkwoord.

Ook de natuur houdt zichzelf schoon.

houd _____

In de herfst vallen er blaadjes van de bomen.

val _____

Die blaadjes beschermen de wortels van de bomen.

bescherm _____

Maar ook thuis moet je de natuur netjes houden.

moet _____

In de lente begint het onkruid in de tuin te groeien.

begin _____

Papa wiedt bijna dagelijks onze moestuin.

wied _____

Binnenkort oogst ik alvast de eerste aardbeien.

oogst _____

3 Even terug in de tijd

6

- Omkring in elke zin de persoonsvorm.
- Schrijf de persoonsvorm in de verleden tijd.

13

Een poetsvrouw poetst elke dag wel ergens een huis. poetste

Mijn moeder dweilt de huiskamer. dweilde

Vader stofzuigt de auto twee keer per week. stofzuigde

Lize en Bram stoffen hun spullen grondig af. stofften af

Dit jaar schilderen we de vuile muren opnieuw. schilderden

De glazenwasser spoelt de ruiten grondig. spoelde

Bram beluistert altijd muziek op zijn kamer. beluisterde

Daarom antwoordt hij vaak niet. antwoorde

4 Opruimen!

- Vul de gevraagde vorm van het werkwoord in.

Een paar dagen terug vroeg (vragen, v.t.) mama aan papa om de garage op te ruimen.

Als er nu iets is (zijn, t.t.) wat papa niet graag doet (doen, t.t.), dan is (zijn, t.t.) het wel de garage opruimen.

Zoveel taken zeg: schroeven sorteren, werktuigen in de kast zetten, gevallen moeren oprapen, lege flessen naar het containerpark brengen ... hij heeft (hebben, t.t.) er een grondige hekel aan.

'Papa, je moet (moeten, t.t.) nu echt wel aan de slag, hoor!', riep (roepen, v.t.) mama vanuit de keuken.

Al snel werd (worden, v.t.) onze garage omgetoverd (omtoveren, v.d.) tot een echt slagveld.

Ik besloot (besluiten, v.t.) om mijn arme paps te helpen.

Op een paar uurtjes was (zijn, v.t.) heel de klus geklaard (klaren, v.d.).

'Joepie!', riep (roepen, v.t.) ik uit.

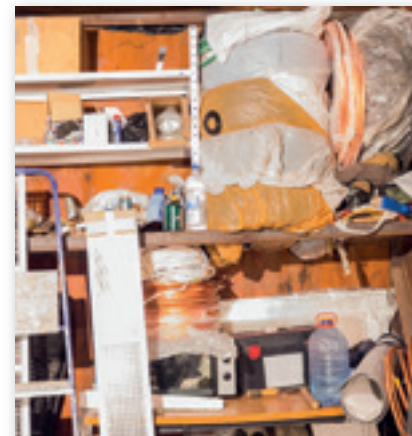
Vader lachte (lachen, v.t.).

Vandaag wordt (worden, t.t.) ons teamwerk door mama geïnspecteerd (inspecteren, v.d.).

Onze garage beantwoordt (beantwoorden, t.t.) nu weer aan moeders wensen, omdat wij flink hebben samengewerkt (samenwerken, v.d.).

5.1

5.1

LES 6

Bijna tijd voor recreatie

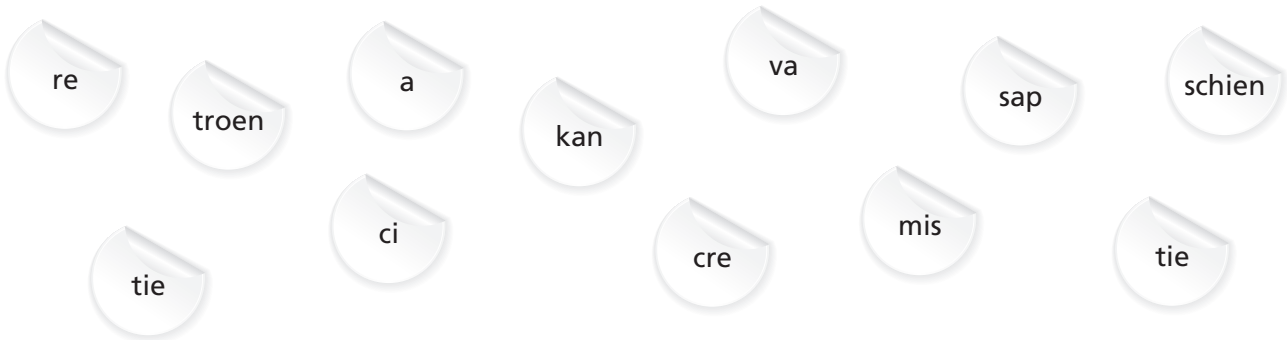
Dit kan ik al!

- Ik kan woorden schrijven waarbij c wordt uitgesproken als s of k.
- Ik kan woorden schrijven waarbij t wordt uitgesproken als s.
- Ik kan weetwoorden met een dubbele medeklinker juist schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Alles valt in elkaar

- De woordstukken staan door elkaar.
- Zoek de vier woorden en noteer ze.

recreatie, misschien, citroensap, vakantie

Aan de slag!

2 Grondig inspecteren

- Lees de woorden.
- Omkring de letter die anders wordt uitgesproken dan geschreven.
- Schrijf de woorden over in het goede vak.

vakantie – citroen – actief – controleren – sociaal – politie – advertentie – product – oceaan

 <p>Ik hoor k.</p> <p>Ik schrijf c.</p>	 <p>Ik hoor s.</p> <p>Ik schrijf c.</p>	 <p>Ik hoor s.</p> <p>Ik schrijf t.</p>
<p>actief</p> <p>controleren</p> <p>product</p>	<p>citroen</p> <p>sociaal</p> <p>oceaan</p>	<p>vakantie</p> <p>politie</p> <p>advertentie</p>

3 Nog één keer a, b, c

10

- Lees de woorden.
- Rangschik elke reeks woorden alfabetisch.

misschien – juffrouw – parallellogram – bisschop – onmiddellijk

bisschop – juffrouw – misschien – onmiddellijk – parallellogram

prestatie – politie – actie – vakantie – informatie

actie – informatie – politie – prestatie – vakantie

officier – oceaan – december – proficiat – cirkel

cirkel – december – oceaan – officier – proficiat

controleren – camera – insect – reclame – dictee

camera – controleren – dictee – insect – reclame

4 Schrijf en zoek je mee?

- Schrijf de zinnen over.
- Op de plaats van het vraagteken vul je s, c, k of t in.

6.1

6.1

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

1 Hajar vertre?t onmiddellij? op va?an?ie.
Hajar vertrekt onmiddellijk op vakantie.

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

2 In de ?rant stond een grappige adver?en?ie.
In de krant stond een grappige advertentie.

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

3 Misschien ga ik zwemmen in de Atlantische O?eaan.
Misschien ga ik zwemmen in de Atlantische Oceaan.

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

Flits!

- Luister goed.
- Schrijf de zinnen goed op.

1 Je moet onmiddellijk bij de directeur komen.

2 Over twee weken is het grote vakantie.

3 Onze juffrouw contacteert een detective.

4 De officier gaat misschien op pensioen.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed.
Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik herhaalde het schrijven van woorden waarbij je c uitspreekt als s of k.
- Ik herhaalde het schrijven van woorden waarbij je t uitspreekt als s.
- Ik herhaalde het schrijven van weetwoorden met een dubbele medeklinker.

Weeroefeningen

Les 4

4.1

Schrijf de woorden als afkorting.

dat wil zeggen	<u>d.w.z.</u>	enzovoort	<u>enz.</u>
eerste hulp bij ongevallen	<u>EHBO</u>	kilometer	<u>km</u>
onder andere	<u>o.a.</u>	zo spoedig mogelijk	<u>z.s.m.</u>
alstublieft	<u>a.u.b.</u>	televisie	<u>tv</u>

4.2

Schrijf de woorden opnieuw.
Schrijf woordtekens waar het hoort.

21

relief	<u>reliëf</u>	camera s	<u>camera's</u>
Vlaams Brabant	<u>Vlaams-Brabant</u>	s morgens	<u>'s morgens</u>
egoïst	<u>egoïst</u>	Belgie	<u>België</u>
paraplu s	<u>paraplu's</u>	Sint Maarten	<u>Sint-Maarten</u>
financiële	<u>financiële</u>	Zuid Frankrijk	<u>Zuid-Frankrijk</u>

Les 5

5.1

Vul de tabel aan.

7

13

infinitief	t.t.	v.t.	v.d., ik heb ...
rusten	hij <u>rust</u>	hij <u>rustte</u>	<u>gerust</u>
vertellen	ik <u>vertel</u>	jij <u>vertelde</u>	<u>verteld</u>
antwoorden	<u>antwoord</u> jij	ik <u>antwoordde</u>	<u>geantwoord</u>
rijden	hij <u>rijdt</u>	jij <u>reed</u>	<u>gereden</u>
interviewen	jij <u>interviewt</u>	ik <u>interviewde</u>	<u>geïnterviewd</u>
zwemmen	hij <u>zwemt</u>	jij <u>zwom</u>	<u>gezwommen</u>

6.1

- Schrijf de woorden over.
- Op de plaats van het vraagteken schrijf je s, t, k of c.

va?an?ie vakantie

?pe?iaal speciaal

?ta?ion station

de?ember december

?e?ening tekening

?i?roen citroen

?en?raal centraal

o?tober oktober

augu?tu? augustus

a?tivi?ei? activiteit

- Kies een woord uit.
- Schrijf met dat woord een goede zin.

eigen antwoord

Tot volgend
schooljaar,
Kanjer!

Meeroefeningen

Les 4

4.1

- Schrijf de afkortingen voluit.
- Je mag een woordenboek gebruiken of opzoeken op internet.

bv. bijvoorbeeld

gsm global system for mobile communications

gps global positioning system

VRT Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie

VTM Vlaamse Televisiemaatschappij

4.2

- Kies in een krant artikels die jou interesseren.
- Zoek in de artikels woorden die met een woordteken geschreven worden.
- Zoek bij elk woordteken minstens drie voorbeelden.

21

apostrof eigen antwoord

trema _____

koppelteken _____

Les 5

5.1

- Gebruik elk werkwoord in een goede zin.
- Schrijf het werkwoord in de gevraagde tijd.

7

illustreeren (v.d.) geïllustreerd, zinnen zijn eigen antwoord

antwoorden (t.t.) antwoord, antwoordt, antwoorden

ontmoeten (v.t.) ontmoette(n)

verhuizen (v.d.) verhuisd

6.1

- De letters staan door elkaar.
- Schrijf de woorden goed op. Begin met de gekleurde letter.
- Op de plaats van het vraagteken schrijf je s, t, c of k.

directie

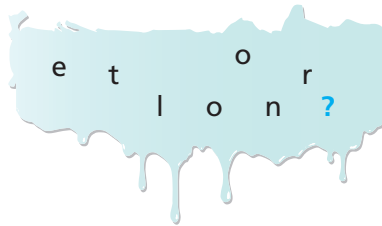
proficiat

circus

provincie

controle

cirkel

- Kies twee woorden uit.
- Schrijf met elk van die woorden een goede zin.

1 eigen antwoord

2

Inhoud

Thema 9 Pats poetsploeg

- Les 1** Opruimactie p. 4
- Les 2** Punt uit! p. 8
- Les 3** Toffe tuinkarweien p. 11
- Herhalingsles 1** Weeroefeningen p. 14
- Herhalingsles 1** Meeroefeningen p. 16
- Les 4** Verbindingswerk p. 18
- Les 5** Kleuren creëren p. 22
- Les 6** Hygiëne is belangrijk p. 26
- Herhalingsles 2** Weeroefeningen p. 30
- Herhalingsles 2** Meeroefeningen p. 32

Thema 10 Kunst- en vliegwerk

- Les 1** Op de luchthaven p. 36
- Les 2** Vakantiedromen p. 41
- Les 3** Vakantieplannetjes p. 46
- Herhalingsles 1** Weeroefeningen p. 50
- Herhalingsles 1** Meeroefeningen p. 52
- Les 4** Bijna op kamp p. 54
- Les 5** Grote kuis in huis p. 58
- Les 6** Bijna tijd voor recreatie p. 61
- Herhalingsles 2** Weeroefeningen p. 65
- Herhalingsles 2** Meeroefeningen p. 67

Ann Dauw

ISBN 978-90-301-5795-3

9 789030 157953